

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 20975-2022

Medewerker	:	Jorrit Boxum
Team	:	Werk Inkomen Zorg
Datum	:	13 april 2022
Portefeuillehouder	:	wethouder H.T.J. Kamphuis

BIJLAGEN: ☒ zaaknr 20973-2022
AFSTEMMING MET → - M. Bruggeman - Consulenten minima
☒ Actief openbaar ☐ Niet actief openbaar ☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota
ONDERWERP Beleidsregels studietoeslag.

BESLUIT burgemeester en wethouders
In te stemmen met de Beleidsregels Studietoeslag.

SAMENVATTING

De individuele studietoeslag is een regeling die in 2015 in werking trad als onderdeel van de Participatiewet. Het doel van de regeling was om studenten financieel te compenseren die door een medische beperking niet kunnen bijverdienen naast hun studie.

Uit onderzoek is gebleken dat de individuele studietoeslag onvoldoende bijdraagt aan het gestelde doel. Hierom is de regeling gewijzigd. De belangrijkste wijziging is dat er minimumbedragen worden gehanteerd voor verschillende leeftijden en dat het recht op de studietoeslag wordt gekoppeld aan het ontvangen van WTOS (Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten) of studiefinanciering. Daardoor gelden de leeftijdsbeperkingen van die regelingen ook voor de studietoeslag.

Het is niet bedoeling dat de studietoeslag de kosten voor levensonderhoud volledig dekt. De minimumbedragen passen bij het compenserende karakter van de studietoeslag. Door het hanteren van de minimumbedragen sluit het college aan bij het compenserende karakter van de regeling en het doel van landelijke harmonisatie van hoogte van de toeslag.

INLEIDING

De individuele studietoeslag is een regeling die in 2015 in werking trad als onderdeel van de Participatiewet. Het doel van de regeling was om studenten financieel te compenseren die door een medische beperking niet kunnen bijverdienen naast hun studie.

Gemeenten mochten zelf de hoogte van de toeslag bepalen. Dit leidde tot grote onderlinge verschillen, variërend van € 30,- tot € 300,- per maand. Gemeente Olst-Wijhe hanteerde een maandelijkse toeslag van €300,- ongeacht leeftijd. Dit is opgenomen in de Verordening sociaal domein (7.3).

Uit onderzoek van de Nederlandse Arbeidsinspectie in december 2018 is gebleken dat de individuele studietoeslag onvoldoende bijdraagt aan het gestelde doel. Daarnaast is er behoefte aan harmonisatie van de hoogte van de toeslag. De verschillen tussen gemeenten zijn erg groot. Hierom is de regeling gewijzigd.

De aangepaste studietoeslag trad op 1 april 2022 in werking. De bedragen voor de studietoeslag en de vrijlating van de stagevergoeding zijn uitgewerkt in een algemene maatregel van bestuur (AMvB).

Op grond van het nieuwe artikel 36b Pw verstrekt het college studietoeslag aan 'een student die als rechtstreeks gevolg van een ziekte of gebrek structureel niet in staat is om naast de studie bij te verdienen, als hij of zij voldoet aan de in artikel 36b Pw genoemde voorwaarden. Een onafhankelijk medisch advies is het uitgangspunt bij de vaststelling van de structurele medische beperking.'

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Studietoeslag is geen bijzondere bijstand meer, maar een zelfstandige uitkering op grond van de Participatiewet.
- Er is geen vermogenstoets meer.
- Het recht op de studietoeslag is gekoppeld aan het ontvangen van WTOS (Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten) of studiefinanciering. Daardoor gelden de leeftijdsbeperkingen van die regelingen ook voor de studietoeslag (vanaf 18 jaar wordt nu vanaf 15 jaar).
- Er is een minimumbedrag voor de studietoeslag vastgelegd in een AMvB.
- Er is vrijlating van een stagevergoeding tot een in de AMvB vastgelegd bedrag.
- De verordeningsplicht op grond van artikel 8 lid 1 onderdeel c Pw vervalt. Bij de eerstvolgende aanpassing van de Verordening sociaal domein (per 1 mei 2022) zal dit uit de verordening worden verwijderd.
- Uitbetaling is mogelijk met terugwerkende kracht.

De beleidsvrijheid voor gemeenten is beperkt. Keuzeopties van het college zijn uitgewerkt in bijgevoegde beleidsregels. De relevante besluiten hierin zijn:

- Aansluiten bij de landelijke richtlijn van hoogte van de toeslag.
- Gebruik maken van het overgangsrecht vanaf 1 april 2022.

Deze worden hier verder toegelicht.

Voorstel: Aansluiten bij de landelijke richtlijn van hoogte van de toeslag

Binnen de regeling tot 1 april 2022 waren gemeenten vrij om de hoogte van de toeslag te bepalen. In de Verordening sociaal domein is opgenomen dat de toeslag in Olst-Wijhe ongeacht leeftijd altijd € 300,- per maand bedraagt.

Voor de nieuwe regeling heeft de regering in een AMvB een minimumbedrag voor de studietoeslag vastgelegd. Dit bedrag verschilt per leeftijd en is gebaseerd op het verschil tussen het toepasselijke jeugd-WML en het reguliere WML. Uitgangspunt van de studietoeslag is om studenten te compenseren die niet in staat zijn om te werken. Het is daarom passend om de hoogte van de toeslag per leeftijd te laten aansluiten op het toepasselijke jeugdloon.

Dit betekent de volgende hoogte van toeslag per leeftijd:

Leeftijd	Jeugd-WML versus regulier WML	Netto minimumbedragen studietoelage per maand
21 en ouder	100%	€ 300,-
20	80%	€ 240,-
19	60%	€ 180,-
18	50%	€ 150,-
17	39,5%	€ 118,50
16	34,5%	€ 103,05
15	30%	€ 90,-

De studietoelage is een bijzondere aanvullende inkomensondersteuning naast de studiefinanciering of een tegemoetkoming op grond van de WTOS. Het is niet bedoeling dat de studietoelage de kosten voor levensonderhoud volledig dekt. De genoemde bedragen passen bij het compenserende karakter van de studietoelage. Colleges kunnen besluiten om een hoger bedrag aan studietoelage toe te kennen dan de minimumbedragen die per leeftijdscategorie zijn vastgesteld.

Voorstel: Aansluiten bij de landelijke richtlijn van hoogte van de toelage.

Hiermee sluit het college aan bij het compenserende karakter van de regeling en het doel tot landelijke harmonisatie van hoogte van de toelage.

Voorstel: Gebruikmaken van het overgangsrecht vanaf 1 april 2022

De studietoelage voorziet in overgangsrecht als de toegekende individuele studietoelage op basis van de wet van voor 1 april 2022 hoger is dan het bedrag waarop iemand recht heeft op grond van de nieuwe studietoelage. Zolang het overgangsrecht van toepassing is, wordt de studietoelage nog verleend onder de oude regels. Afgegeven beschikkingen blijven van toepassing tot het eind van de duur van de beschikking. Hierna kunnen studenten onder de nieuwe regeling een nieuwe aanvraag doen. De toelage is dan mogelijk lager dan voorheen.

Voorstel: Gebruik maken van het overgangsrecht vanaf 1 april 2022.

BEOOGD RESULTAAT

Deze beleidsregels dragen bij aan een uitvoering van de studietoelage die:

- aansluit op het uitdrukkelijke doel om een student te compenseren die niet in staat is om te werken naar de studie. Het compenserende karakter blijkt uit de koppeling van de hoogte van de toelage met het WM(J)L;
- aansluit op de richtlijn vanuit de wetgever en daarmee op de beoogde harmonisatie.

KADER

De regeling kadert binnen het nieuwe artikel 36b van de Participatiewet. Deze trad op 1 april 2022 in werking.

De verordeningplicht op grond van artikel 8 lid 1 onderdeel c Pw vervalt. Bij de eerstvolgende aanpassing van de Verordening sociaal domein (per 1 mei 2022) zal de Individuele studietoelage (7.3) uit de verordening worden verwijderd.

De uitwerking van de Individuele studietoelage zal worden verwijderd uit de Beleidsregels armoedebestrijding Olst-Wijhe (3.5). De beleidsregels studietoelage worden niet opgenomen in de bestaande Beleidsregels armoedebestrijding Olst-Wijhe.

ARGUMENTEN

- Gezien het doel van de regeling en het compenserende karakter is het gepast en wenselijk om aan te sluiten bij de minimumbedragen die zijn opgenomen in de AMvB.
- Dit draagt ook bij aan het doel van de regeling om bedragen landelijk te harmoniseren.

DRAAGVLAK

- Voor een aantal studenten die nu € 300,- ontvangt zal de toeslag na afloop van de huidige beschikking lager zijn. Hierbij moet gewezen worden op het compenserende karakter.

DUURZAAMHEID

Niet van toepassing

RISICO'S (financieel/juridisch)

- De doelgroep wordt mogelijk iets groter, maar de gemiddelde hoogte van de toeslag lager. Dit is financieel gezien geen risico.
- Juridische risico's zijn ondervangen door nauw aan te sluiten bij de door Divosa en de VNG geadviseerde modelbeleidsregels.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Momenteel (21-04-2022) zijn er vijf lopende beschikkingen studietoelage. Dit betekent € 300 * 12 maanden * 5 casussen = € 18.000 per jaar.

Het budget voor de studietoelage en uitvoeringskosten, wordt ongeoormerkt toegevoegd aan het gemeentefonds. De hoogte en wijze van financiering verandert niet met de nieuwe regeling. Studietoelage is geen bijzondere bijstand meer, maar een zelfstandige uitkering op grond van de Participatiewet.

Aansluiten bij de minimale hoogte van de toeslag per leeftijdscategorie in plaats van een algemene toeslag van € 300,- zal leiden tot lagere uitgaven. Echter komt met deze wijziging de regeling ook beschikbaar voor studenten van 15 tot 18 jaar. Ook zal door het wettelijk vervallen van de vermogenstoets het aantal beschikkingen kunnen toenemen. Ten slotte kan de nieuwe studietoelage met terugwerkende kracht worden toegekend waardoor de beschikkingsduur kan toenemen.

Verwachting is dat de uitgaven voor de studietoelage niet of zeer beperkt zullen stijgen en daarmee gedekt kunnen blijven worden uit de beschikbare middelen. De invloed van de wijziging op de uitvoeringscapaciteit is verwaarloosbaar. Momenteel zijn er slechts 5 lopende beschikkingen. Dit aantal zal naar verwachting niet of heel beperkt toenemen.

AANPAK/UITVOERING

De gevolgen voor de uitvoering zijn heel beperkt. Het gaat nu om slechts 5 actuele beschikkingen.

Omdat de nieuwe studietoelage nu beschikbaar is voor studenten vanaf 15 jaar zal de regeling ook onder de aandacht worden gebracht bij de uitvoerende teams Wmo en Jeugd.